

Творча робота, яка подається для електронного методичного посібника
«Упровадження інноваційних освітніх технологій в умовах Нової української
школи»

I. Форма роботи: практична розробка

II. Інформація щодо авторського освітнього продукту (практичної розробки)

Інформація про авторів: Мул Наталія Миколаївна,
вчитель вищої категорії,
вчитель-методист.

Контактна інформація про навчальний заклад:

Територіальний відділ освіти
Олександрівського району
загальноосвітня школа № 15,
вул. Фортечна 68

Провідна педагогічна ідея: інтегровані заняття передбачають використання інформації, знань учня, його умінь та навичок. Вони вимагають мобілізації креативного мислення, уміння практично застосовувати набуті знання, допомагають дітям застосовувати свої знання у житті, бути успішним, активно засвоїти свої життєві і соціальні ролі, адже сучасний учень повинен володіти такими якостями і вміннями: бути гнучким і мобільним, швидко адаптуватися до змінних життєвих ситуацій, використовувати свої знання для вирішення життєвих проблем, бути комунікабельним, здобувати потрібну інформацію, аналізувати її, приймати виважені рішення, уважно ставитися до власного здоров'я, бути відповідальним за своє майбутнє та досягнення життєвого успіху.

Форма: інтегроване заняття (Я досліджую світ та українська мова)

Тема: Я досліджую світ: «Свійські тварини»

Українська мова: Розвиток зв'язного мовлення «Тварини, які живуть поряд з нами»

Клас: 2 клас

Тема. Свійські тварини, які живуть поруч з нами.

Ключові компетентності:

вміння вчитися – самоорганізовуватися до навчальної діяльності у взаємодії;

загальнокультурні – дотримуватися норм мовленнєвої культури, зв'язано висловлюватися в контексті змісту, формувати духовно-моральні основи життя;

соціальні – проектувати стратегії своєї поведінки з урахуванням інтересів та потреб інших, продуктивно співпрацювати з різними партнерами в групі та команді,

компетентності з ІКТ - вміння добувати, осмислювати, опрацьовувати та використовувати інформацію з різних джерел, користуватися різноманітною довідковою літературою;

громадянські – розвивати здатність екологічно мислити, бережливо ставитися до природи, до людей, до самого себе. Слова для засвоєння: кінь, корова, коза, свиня, вівця, ратички, вовна, дме.

Предметні компетентності: формувати уявлення про свійських тварин, їх користь та значення в житті людини. Розвивати навички групової та парної роботи, критичне мислення, вміння виступати перед аудиторією, логічно захищати свою позицію, сміливо проявляти ініціативу, відтворювати зміст прочитаного, творчий потенціал учнів, уяву і фантазію, творче мислення і креативність. Виховувати інтерес до рідної мови, оточуючого середовища. бажання берегти тварин, з любов'ю ставитися до тварин, природи.

Тип заняття: інтегроване.

Форма проведення: прес-конференція

Форми роботи: групова робота, робота в парах, фронтальна робота, індивідуальна робота.

Методи і прийоми: метод «Прес», «Асоціативний куш», «Мозковий штурм», «Мікрофон», «Передбачення», «Рефлексія», «Незакінчене речення», «Навчаючи вчусь», презентація малих проєктів.

Хід заняття

I. Організаційний момент. Актуалізація опорних знань.

Ти довкола озирнись
Та до друга посміхнись.
Побажай усім натхнення
До роботи вже берись.

1. ПРИВІТАННЯ ГОСТЯМ:

- Доброго ранку!
- Що означає це привітання?
- Як вітаються в інших країнах світу? (Охайоо годзаимас: Чи снідав ти сьогодні?) – так вітаються в Японії
- Чи снідали ви сьогодні? Що саме?
- Молочний суп. Бутерброд з вершковим маслом та сиром тощо.
- Хто нам дає молоко? (корова)
- Корова – це свійська тварина чи дика?
- Сьогодні на уроці ми поговоримо про свійських тварин. А про яких саме, відгадайте.

2. ЗАГАДКИ:

1. Гавкає, кусає
і в дім не пускає. (собака)
3. На подвір'ї ходить птах
і співає по складах. (півень)
3. Голодна - мукає, сита - жує
Всім дітям молоко дає. (корова)
4. Хто з хвостиком та з ушками?
В кого лапки з подушками?
Як ступа, ніхто не чує,
Тихо крадучись, полює,
І маленькі сірі мишки
Утікають геть від... (кішки)
5. Я великий, я красивий,
Як біжу я - в'ється грива.
Копитами туп-туп-туп
По каменю цок-цок-цок
Хвіст у мене довгий-довгий
Хвіст у мене як шовковий. (кінь)
6. Хвіст гачком,
а ніс п'ятачком. (свинка)
7. Жмуток пуху,
Має довгі вуха,
Спритно стрибає,
Морквинку любить. (кріль)
8. Куцохвоста і рогата
Молоко щодня дає.
Влітку, як не прив'язати,
Деревце гризе й псує

Капусту нищить, мов гроза,

А вона лише (коза) поступово на слайді з'являються фото тварин

II. Оголошення теми та мети заняття. Прийом «Очікування»

- Подивіться на слайд, в яку групу можна об'єднати цих тварин? (*Домашні*)
- Як ще називають домашніх тварин?(*Свійські*)
- Сьогодні на уроці ми поговоримо про свійських тварин, дізнаємося, чому вони так саме називаються, чим харчуються, яку користь приносять людям.
- А щоб вдосконалювати наше мовлення, працювати над його правильністю та красою, попрацюємо, як завжди, над чистомовкою.

III. Актуалізація опорних знань

1. Розучування чистомовки

Ла-ла-ла — бігли край села,

Лі-лі-лі — коники малі,

Іл-іл-іл — а за ними віл,

Ля-ля-ля — і одне теля.

- Про яких домашніх тварин йде мова у чисто мовці? (*коники, віл, теля*)

IV. Вивчення нової теми

1. Словникова робота

Але спочатку, дамо відповідь на запитання: чому домашні тварини називаються «свійськими»?

Робота зі словником Грінченка **слайд**

СВІЙСЬКИЙ, а, е.

1. Який живе при людях, не дикий (про птахів, тварин). Пан Цибульський любив пополювать, було і слідство вчинить, і качок настріля; коли нема диких, то з досади і свійських лущить (Стор., I, 1957, 154); Ніде не видно було жодної птиці. З живих істот, крім людей, лише риба плигала на дощ, а залізничникова коза на припоні біля берега репрезентувала свійських тварин (Трубл., I, 1955, 110); // Який звук до людини; приручений, ручний. На цвинтарі поміж бабами та дівчатами дибали чотири свійські журавлі (Н.-Лев., IV, 1956, 289); Взяти з лігва мале вовчєня, приручити, і ось уже з нього виріс дорослий, але цілком свійський вовк (Донч., III, 1956, 39); // перен., розм. Покірний, слухняний (про людину та її вдачу). Вони з диких паничів поставали зовсім свійськими (Н.-Лев., II, 1956, 73); Він довів Марію до відчаю. Хотів зламати її веселу натуру, зробити свійською (Д. Бедзик, Серце..., 1961, 4).

2. розм. Звичний. Соломія затулила вуха й заплющила очі. Ця пільма, більш знайома, більш свійська, не так мучила її (Коцюб., I, 1955, 358); Настуся заметушилась, бо очевидячки вже позабувала модну заграничну символістичну мову і все збивалась з ролі на мову свійську (Н.-Лев., IV, 1956, 243).

Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. — К.: Наукова думка, 1970—1980. — Т. 9. — С. 84.

Значить, свійський, той який живе при людях, не дикий (про птахів, тварин).

2. Проведення прес-конференції

-Про свійських тварин ми докладніше дізнаємося на сьогоднішній прес-конференції.

-Що ж таке прес-конференція?

Словникова стаття: **Прес-конференція - і, ж.**

Бесіда, зустріч державних, політичних, громадських, наукових діячів з представниками преси, радіо, телебачення з питань, що цікавлять широку громадськість.

- До нас сьогодні завітали журналісти.

- Вітаємо їх.

- І провідні спеціалісти.

- Вітаємо їх.

Ну а роль прес-секретаря сьогодні буду виконувати я.

Журналісти готували питання, які вони хотіли б задати групам провідних спеціалістів.

Спеціалісти підготували повідомлення про свійських тварин, умови їх утримання та користь, яку вони надають людині, а також приготували цікаві фотографії для своїх доповідей. Я, як секретар, згрупувала матеріал і надам його у вигляді слайдів презентації.

2.1 СПОЧАТКУ НАДАМО СЛОВО ІСТОРИКУ:

- **Дайте, будь-ласка, історичну довідку про домашніх тварин!**

- Колись, багато тисяч років тому, всі тварини були дикими. Поступово люди почали приручати тварин. Першими люди приручили собак, потім корів, овець, свійських птахів. *(Історичний слайд)*

2.2 Робота з підручником

Про цей історичний факт говориться у народній казці «Як тварини стали свійськими».

Давайте познайомимося з її змістом (ст. 104 підручника)*Читає підготовлений учень*

- Чому твір є казкою?

- Про яких тварин йде мова у казці? (про коня, корову, вівцю, собаку)

- Давайте прочитаємо його за ролями.

- Які послуги надала кожна з тварин людині?

- **Всі тварини добре працювали, добре попрацювали і ви, давайте трохи відпочинемо. Оголошую перерву у прес-конференції.**

3. Фізкультхвилинка

Зарядка для маляток *(слайд)*

-А тепер пропоную повернутися до питань конференції

ЗАПИТАННЯ ЗАДАЮТЬ ЖУРНАЛІСТИ:

1. - Питання спеціалістам по вирощуванню свійських тварин.

- Розкажіть про життя, поведки, користь свійських тварин.

(Пізнавальну інформацію про свійських тварин діти готують самостійно заздалегідь)

СПЕЦІАЛІСТИ ПО ВИРОЩУВАННЮ СВІЙСЬКИХ ТВАРИН:

а) (про свійських птахів)

- Я працюю пташницею. Важко уявити собі село без галасливого півня. Найпоширеніші птахи – кури, гуси, качки, індики. Свійські птахи дають м'ясо, яйця, пір'я.

б) (про свиней)

- Я працюю свинаркою. Сьогодні я розповім вам про свиней.

У нашій місцевості розводять в основному білу степову породу свиней. Доросла свиня важить 200 кг. Свиням дають буряки, картоплю, зерно, влітку – зелену траву.

в) (про коней)

- Я конюх. Моя інформація про коней.

Раніше призначення коня було тільки військове. Зараз коней використовують для того, щоб орати землю, перевозити вантажі. Кінь важить 750 кг., він може перевезти вантаж до 2 тонн.

- В давнину у Київській Русі багаті люди підковували коней золотими підковами. Коні часто губили такі підкови. А хто знаходив таку підкову, дуже радів. Тому і народився вислів «Підкова на щастя» .

г) (про корову)

- Я працюю у корівнику, доярка. Я розповім вам про корову.

З домашніх тварин корова дає найбільшу кількість молока, від 15 до 35 л. Їсть корова сіно, соломку, силос, картоплю, висівки. У корови народжується 1-2 телят. Раніше, коли не було тракторів і автомобілів, биками орали землю, перевозили різні вантажі.

А я хотіла б доповнити надану інформацію: У давні часи сіль вважали дус коштовною, її привозили люди, яких називали «чумаками» з Криму, везли сіль на возах, в які запрягали волів чи биків.

д) (про собаку)

- Я кінолог-спеціаліст з собаководства. Собака - перша тварина, яку одомашнила людина. Його предки - вовк і шакал. Спочатку собаку використовували як сторожа і пастуха, помічника на полюванні. У роки війни

собак використовували як санітарів і зв'язкових. Найбільший собака - сенбернар, маса його - 70 кг, а найменший - той-тер'єр, масою до 1 кг.

Крім того собаки одними з перших тварин побували у космосі,

Дякуємо спеціалістам по вирощуванню свійських тварин за надану цікаву та корисну інформацію.

- Прошу задавати запитання представникам харчової промисловості:

- Які продукти харчування виготовляють із сировини, яку нам дають свійські тварини?

ПРЕДСТАВНИК ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.

- Продукти, які дають домашні тварини, дуже цінні, корисні для людини. Перш за все, це молоко. З нього виготовляють сир, сметану, вершки, масло, морозиво.

- Свині дають м'ясо, сало, жир.

- Кури дають м'ясо, яйця.

- Ці продукти потрібні й для виготовлення інших продовольчих товарів: ковбас, маргарину, тістечок, хліба, сухого молока, дитячого харчування, різних м'ясних консервів та багатьох інших.

— Тепер ваші запитання готові вислухати представники легкої промисловості.

- Які товари виготовляють із сировини, яку ми отримуємо від свійських тварин?

ПРЕДСТАВНИК ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.

- Домашні тварини приносять дуже велику користь.

- Зі шкіри тварин виготовляють взуття, сумки, одяг, прикраси.

- Із шерсті овець, кіз виготовляють теплий одяг: плаття, светри, рукавиці, шарфи, шкарпетки.

- Із пір'я птахів виготовляють подушки, теплі куртки-пуховики, прикраси.

- Із рогів тварин - прикраси, сувеніри, клей, желатин.

- Зі шкіри кролів виготовляють - шапки, шуби. (демонструється слайд)

8. - Наступне запитання до лікаря.

- Молоко яких тварин найкорисніше?

ЛІКАР:

- Кобиляче молоко - дуже цінний продукт. Із нього роблять лікувальний напій – кумис, який п'ють хворі на туберкульоз.

- Козяче молоко - найкорисніше молоко для людей будь-якого віку. Козине молоко вважається найчистішим продуктом.

- Доведено, що коров'яче молоко утворює багато слизу в шлунку людини, в той час як козине не утворює.

- Коза, мабуть, найчистіша домашня тварина. Вона не хворіє на туберкульоз та бруцельоз. В її молоці дуже багато корисних речовин. Ним лікуються при серцевих захворюваннях, розладах шлунку (особливо у дітей).

9. - Запитання до письменника. Прошу задавати.

- Які твори написані про свійських тварин і їхню поведінку?
ПИСЬМЕННИК

- Про домашніх тварин складено багато казок. Це українські народні казки: «Солом'яний бичок», «Вовк та семеро козенят», «Пан Коцький», «Трое поросят», «Коза Дереза», «Цап та Баран».

- Багато оповідань та віршів розповідає про цікаву поведінку домашніх тварин. **Зверніть увагу на виставку книжок.**

Прес-секретар Дякуємо учасникам нашої прес-конференції.
Пре-конференцію оголошую закритою.

IV ЗАКРІПЛЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗНАНЬ

1. РОБОТА З ПІДРУЧНИКОМ

- Пригадайте, які твори ми читали в 2 класі про свійських тварин? (Пес та Індик, Ганнусині гуси)

- Які ці вірші за емоційним забарвленням? (жартівливі, веселі)

Ось і сьогодні ми прочитаємо жартівливий вірш Юрія Буряка «Шкідливий цап» (ст.105 підручника)

2. Словникова робота

- Але, щоб краще зрозуміти зміст вірша, давайте розтлумачимо, пояснимо значення деяких слів: **слайд**

1. Ратички (маленькі копитця)

2. Дме, дмухати (випускати з рота сильний струмінь повітря)

- Читання вірша вчителем. **слайд**

3. Бесіда за змістом вірша:

1. Хто ходив городом?

2. Що їв цап?

3. Хто хотів прогнати цапа?

4. Чому дід здійняв крик?

5. Чому вірш так називається?

6. Чи можемо ми назвати вірш жартівливим? Чому?

V. ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА

Фізхвилинка для очей

VI ЗАКРІПЛЕННЯ ТА ОСМИСЛЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1.- Діти, чи знаєте ви, що бувають і свійські комахи. Які?

- Бджола!

- Що вона нам дає?

-Давайте спробуємо описати бджолу:

Перед вами картки, за допомогою поданої таблиці спробуйте описати бджолу. **Слайд**

Поєднавши слова з трьох колонок таблиці, складіть речення про бджолу.

Яка вона? Що робить?	Зв'язка	Що таке саме?
смугаста літає збирає мед	як але не	зебра птих оса

У кожної людини повинна бути домівка. Є вона і у свійських тварин.

Пропоную вам цікаве завдання на встановлення відповідностей.

2. ГРА „ХТО ДЕ ЖИВЕ”(поєднайте назву тварини та її житло).

Кінь	Свинарник
Корова	Стайня
Собака	Корівник
Свиня	Курник
Півень	Будка
Бджола	Вулик

Давайте перевіримо вашу роботу. **Слайд**

3. Читання вірша. **Слайд**

Читає вчитель, самотійно мовчки, хором.

Ми всі повинні пам'ятати:

І птахи, і звірі, й квіти —

У природі вільні діти.

Всіх природа не забула,

Всіх до себе пригорнула.

Все візьмемо до уваги,

Не порушим рівноваги.

- Людина шанобливо ставиться до свійських тварин, доглядаючи їх, вважає своїми помічниками, братами меншими. На їх честь у багатьох країнах світу встановлено пам'ятники. Про найвідоміші з них група учнів нашого класу (мандрівники) підготувала повідомлення. **Зверніть увагу на слайди.**

1-У Парижі встановлено пам'ятник сенбернару Барі, який врятував 40 людей з-під снігових лавин, відігріваючи їх своїм тілом.

2-У центральному парку Нью-Йорка знаходиться пам'ятник їздовій собаці Балто. Собаки за 965 км доставляли ліки хворим.

3-Під час війни вороги вночі хотіли захопити Рим, але гуси почали голосно гоготати та розбудили воїнів. Вираз «Гуси Рим спасли» став крилатим.

4-В Голландії стоїть пам'ятник корові з написом «Нашій матері».

5-Пам'ятник свині в Датському порту символізує її заслуги перед людьми у забезпеченні їх продуктами харчування. А у Полтаві на пам'ятнику схожий надпис «Одвічній годувальниці українського народу».

VII ПІДСУМОК УРОКУ

На дошці слайд (посередині *Свійські тварини*)

Бесіда з учнями.

- Про яких тварин ми говорили сьогодні на уроці?
- Чому тварин називають свійськими?
- Хто привчив тварин до корисної роботи?
- Чим корисні свійські тварини?
- Як слід ставитися до тварин?

VIII Рефлексія (мікрофон)

Сьогодні на уроці мені сподобалось...

Найцікавішим для мене на уроці було...

Який у вас зараз настрій?

